

ת"פ 7261/05/12 - בית המכס ומע"מ ירושלים נגד מוסטפה סאלח

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 7261-05-12 בית המכס ומע"מ ירושלים נ'
סאלח

בפני כב' השופט ירון מינטקביץ
בעניין: בית המכס ומע"מ ירושלים ע"י עו"ד ענבר
עפרת

המאשימה

נגד

מוסטפה סאלח ע"י עו"ד מאהר חנא

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בעשרים ושתיים עבירות של הגשת דו"חות מס ערך מוסף אשר כללו ידיעה לא נכונה ללא הסבר סביר.

על פי עובדות הכרעת הדין, בין אוגוסט 2006 ועד יולי 2008, עבד הנאשם בתחום הבניה והשיפוצים כעוסק עצמאי. במסגרת זו הגיש הנאשם 22 דו"חות מס, בהם ניכה תשומות בסכום כולל של כמעט 1.4 מליון ש"ח, מבלי שהיו לו חשבוניות עסקה כנגד תשומות אלו. לא היה בפני הנאשם הסבר סביר לעובדה שלא היו בידו חשבוניות - ועל כן הורשע בדינו.

טענות הצדדים

ב"כ המאשימה שמה דגש על חומרת העבירה, היקפה הכספי ופגיעתה בערכים מוגנים. כן התיחסה לכך שהנאשם לא הסיר המחדל ועל כן סכום המס עדיין נגרע מקופת המדינה. לאור זאת, ביקשה להשית על הנאשם מאסר משמעותי בפועל וקנס כספי.

ב"כ הנאשם שם דגש על נסיבותיו האישיות של הנאשם, ובהן העובדה כי הוא מפרנס יחיד של משפחתו ומטפל בילדיו וכי הוא סובל מבעיות נפשיות ורפואיות שונות. לאור זאת ביקש להקל עמו במידת האפשר.

שני הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בעמדתם.

הנאשם ביקש לומר את מילתו. בדבריו אמר כי עשה טעות וכי הוא אב לילדים וחייב בפרנסתם. בשל כך ביקש את רחמי בית המשפט וביקש שלא יגזר עליו עונש מאסר.

מתחם העונש ההולם

הנאשם ניכו שלא כדין תשומות בסכום כולל של כמעט 1.4 מליון ש"ח בתקופה של שנתיים, מבלי ששילם את סכום המס אותו ניכה. מכל בחינה אפשרית, מעשיו שקולים לשליחת יד לקופת הציבור.

שני ערכים מוגנים נפגעו בשל מעשי הנאשם, ערך השוויון בנטל המס וערך הפגיעה בקופה הצבורית. המעשים גרעו מן הקופה הצבורית סכום ניכר, אשר עד היום לא שולם. מטעונו של ב"כ הנאשם גם ברור כי אין ביד הנאשם לשלם סכום החוב ומכל בחינה מדובר בחוב אבוד.

מלבד חומרת העבירות ופגיעתן בערכים מוגנים חשובים, מדובר בעבירות אשר הפתוי לבצען גדול, בצדן רווחים גבוהים וסיכויי התפיסה נמוכים. לפיכך יש מדיניות ענישה הולמת אמורה להרתיע נאשמים מבצוע עבירות דומות.

פסיקה עקבית קובעת, כי בעבירות דומות יש להחמיר עם העבריינים לשם הרתעה, בשל הקלות שבביצוע העבירות והקושי לאתר מבצעהן. בפסיקה ניתן דגש על הערך החברתי העומד בבסיס החובה לשלם מסים ולשאת בנטל הכללי ועל הפגיעה החברתית והכלכלית הנגרמות כתוצאה מהן. כן נפסק לא אחת, כי לנסיבותיו האישיות של העבריין יש משקל נמוך. ר' למשל רע"פ 5060/04, הגואל, רע"פ 4791/08, כהן, רע"פ 7450/09, רע"פ 2843/11, אבו עיד, רע"פ 2444-03-11, ג'בר, רע"פ 7790/13, חיים, רע"פ 1866/14, אופיר זקן ועוד, רע"פ 5064/14, רבחי נתשה נ' מדינת ישראל, רע"פ 70414/06 (בית המפשט המחוזי בתל אביב), קרבצ'יק נ' מדינת ישראל, רע"פ 18521/01-10, דני שירין נ' מדינת ישראל ועוד.

העבירות בהן הורשע הנאשם דומות זו לזו ונעברו ברצף אחד. לפיכך ראיתי לקבוע בגין מכלול האשומים בהם הורשע הנאשם מתחם עונש הולם אחד, שבין בין שמונה חודשי מאסר ועד שנתיים וחצי מאסר, וכן קנס כספי שבין 5% ל-10% מסכום המס שנוכה שלא כדין.

אני ער לכך, כי הרף הגבוה של מתחם העונש שקבעתי העולה על העונש המירבי הקבוע בחוק בגין העבירה בה הורשע הנאשם. עם זאת, הנאשם הורשע בביצוע 22 עבירות שונות ונפרדות, ועל כן אין קושי לקבוע מתחם ענישה אשר חורג מהעונש המירבי לאחת העבירות, כל עוד אינו חורג מהעונש המירבי המצטבר למכלול העבירות.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1965. אין לחובתו הרשעות קודמות. גרוש ואב לששה. כיום נשוי בשנית.

בעת ביצוע העבירות היה בעל עסק פרטי בתחום הבניה והשיפוצים. מתסקיר שירות המבחן ומחומר רפואי שהוגש ע"י ב"כ הנאשם (במ/1) עולה, כי במהלך שנת 2009 נפגע בתאונת דרכים אשר לטענתו בעקבותיה נפגע נפשית ועסקיו הדרדרו (יש לציין כי הוזמנה חוות דעת פסיכיאטרית בעניינו של הנאשם בא נמצא הנאשם כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו. מחוות הדעת עולה, כי להערכת הפסיכיאטר הנאשם הציג את מצבו באופן מניפולטיבי - הערכה לה גם אני שותף, כפי שצינתי בהכרעת הדין). עוד אזכיר את אשר ציינתי בהכרעת הדין (ע' 12 למעלה לפרוטוקול ישיבת יום 23.1.14), כי עיון בחומר החשבונאי ת/8 מלמד, כי הנאשם הוציא חשבוניות בתקופה שקדמה לתאונה וגם בתקופה שלאחר התאונה, מבלי שניכר הבדל משמעותי בתפקודו, לפחות מן הבחינה החשבונאית - וד"ל.

מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הרקע לעבירות הוא נטייה של הנאשם לפעול בניגוד לחוק על מנת להשיג רווחים

כספיים, ללא הפעלת שיקול דעת. כן עלה, כי הנאשם אינו מקבל אחריות מלאה למעשיו (עניין המשתלב גם עם כפירתו בתיק וניהול הוכחות, מבלי שהיתה בפיו אף טענה ראויה להשמע).

נתון משמעותי העולה מן התסקיר, הוא העובדה שהנאשם אב לששה ילדים הנמצאים במשמרתו. עם זאת, עולה מהתסקיר כי הנאשם נישא בשנית, ועל כן אין חשש כי ילדיו ימצאו ללא טיפול או השגחה. חובו של הנאשם לרשויות לא שולם, ומדובר בחוב אבוד.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי העדר הרשעות קודמות והעובדה כי ניהול ההליכים על ידי בא כוחו, עו"ד חנא, היה ענייני והתמקד בשאלה מצומצמת - קיומו של הסבר סביר לכך שאין ביד הנאשם חשבוניות מס המצדיקות ניכוי התשומות. עוד הבאתי בחשבון מצבו הבריאותי והכלכלי. כן נתתי דעתי לכך, שמחומר הראיות - בעיקר עדותו של העד חסאסנה - ניתן להניח, כי הנאשם לא הרוויח בפועל את הסכומים המשתקפים מן החומר החשבונאי, אלא סכומים נמוכים מכך.

לחובת הנאשם זקפתי אי קבלת אחריות למעשיו והסכום הגבוה שגרע מקופת הציבור. כן הבאתי בחשבון את הסיכון כי ישוב ויבצע עבירות דומות העולה מן התסקיר.

לאור אלה, אגזור עונשו של הנאשם בתחום הבינוני-נמוך של מתחם העונש ההולם.

לפיכך גוזר על הנאשם את הענשים הבאים:

- א. שנים עשר חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 30.11.14.
- ב. ארבעה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה על חוק מע"מ או פקודת מס הכנסה תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ג. קנס בסך 100,000 ש"ח או ששה חודשי מאסר מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 30.11.14.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר במגרש הרוסים בירושלים עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

לתשומת לב שב"ס מצבו הרפואי של הנאשם.

העתק גזר הדין יועבר לשירותי הרווחה, על מנת לוודא כי ילדיו של הנאשם מטופלים בעת ריצוי המאסר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה תשרי תשע"ה, 19 אוקטובר 2014, במעמד הצדדים.

